

Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19702>

Özet

Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?i (DÇBYÖ), ö?rencilerin akademik ba?lamda sergiledikleri ö?renme stratejilerini ve ders çal??ma yakla??mlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin yüzeysel ö?renme, derinlemesine ö?renme ve stratejik ö?renme gibi farklı **ö?renme yakla??mlar?n?** ne ölçüde benimsediklerini belirlemeye yardımcı olur. Türkçeye **uyarlama** çal??ması, 2017 yılında Co?kun ve arkadaşlar? tarafından özellikle T?p Fakültesi ö?rencileri örneğinde gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in Türkiye yüksekö?retim ortam?nda kullan?m?na yönelik **geçerlik** ve güvenilirlik kanıtlar?n? sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Ders çal??ma becerileri, ö?renme yakla??mlar?, akademik ba?ar?, psikometrik **uyarlama**, T?p Fakültesi ö?rencileri, stratejik ö?renme.

Yazarlar

Ö. Co?kun, V. Özeke, I. Budako?lu, B. Tutan, H. Nazlı, M. Aksoy.

Amaç

Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?i'nin temel amacı, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin ders çal??ma süreçlerini ve akademik materyallere olan yakla??mlar?n? sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, ö?rencilerin ö?renme motivasyonlar?, zaman yönetimi becerileri ve s?nav hazırlık stratejileri gibi kritik alanlarda güçlü ve zayıf yönlerini ortaya ç?karmayı hedefler.

Ölçe?in Türkçeye **uyarlanması** (Co?kun vd., 2017), T?p Fakültesi ö?rencileri gibi yo?un ve bilgiye dayalı e?itim alan gruplar?n spesifik ö?renme ihtiyaçlar?n? ve yakla??mlar?n? geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilmek için yapılmıştır. Elde edilen veriler, ö?rencilerin akademik dan??manlık süreçlerine rehberlik etmek ve pedagojik müdahalelerin etkinli?ini artırmak için kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, ö?rencilerin ö?renmeye yönelik bilişsel ve motivasyonel e?ilimlerini temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ölçer. Tipik olarak, bu tür ö?renme yakla??mlar? ölçekleri üç ana faktör etraf?nda toplanır:

Derin Yakla??m (Deep Approach): Ö?renilen materyalin anlam?n? kavramaya, fikirleri ilişkilendirmeye ve eleştirel düşünmeye odaklanma.

Yüzeysel Yakla??m (Surface Approach): Sadece gereklilikleri yerine getirmeye, ezberlemeye ve

s?navlar? geçmeye odaklanma.

Stratejik Yakla??m (Strategic Approach): En yüksek notlar? almak için çabalamaya, zaman? verimli kullanmaya ve organize olmaya odaklanma.

DÇBYÖ, öğrencilerin bilgi i?leme stilleri ve akademik **motivasyon** düzeyleri aras?ndaki karma??k etkile?imi yans?tan bu boyutlar? ölçerek, öğrenme ç?kt?lar?n?n öngörülmesine yard?mc? olur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde (Co?kun vd., 2017), yap?sal geçerli?i kan?tlamak amacıyla detayl? analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta özet veriler sa?lanmam?? olsa da, uyarlama çal??malar? genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örneğinde de korundu?unu göstermeyi amaçlar. Bu çal??ma, ölçe?in T?p Fakültesi öğrencileri için uygun bir yap?ya sahip oldu?unu ve ölçmek istedi?i kavram? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü destekleyen kan?tlar sunmu?tur.

Güvenirlik

DÇBYÖ'nün iç tutarl?l?k **güvenirli?i**, uyarlama çal??mas?nda Cronbach Alfa katsay?s? ile incelenmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in veya alt boyutlar?n?n maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?, DÇBYÖ'nün alt ölçeklerinin Türk T?p Fakültesi öğrencileri popülasyonunda kabul edilebilir düzeyde veya yüksek düzeyde iç tutarl?l?a sahip oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinalindeki çok faktörlü yap?n?n (genellikle üç faktör: derin, yüzeysel ve stratejik yakla??m) Türkçe versiyonunda da do?rulan?p do?rulanmad??n? belirlemek için **faktör analizi** kullanm??t?r. Bu analizler, maddelerin ilgili alt boyutlara yüklenimlerini inceleyerek ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler. Ba?ar?l? bir faktör analizi, ölçe?in teorik temellerine uygun olarak öğrencilerin farklı öğrenme stratejilerini ayr??t?rabildi?ini teyit eder.

Ölçüm Arac?

Test Tipi: Uyarlama

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak Likert tipi formatta oldu?u varsay?lmaktadır).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Genellikle İngilizce).

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (18-25 ya? aras? üniversite ö?rencileri).

Popülasyon Detaylar?: Co?kun vd. (2017) çal??mas?nda **T?p Fakültesi** ö?rencileri örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, ders çal??ma davran??lar? ve ö?renme yakla??mlar? ile ilgili ifadelere belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden yan?t verirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme stratejileri, akademik ba?ar?, psikometrik özellikler, üniversite e?itimi, Gazi Medical Journal, **güvenirlik**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?rem Budako?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: isiliremb@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Co?kun ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? telif ücretleri hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar (?rem Budako?lu) ile e-posta yoluyla ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Co?kun, Ö., Özeke, V., Budakoglu, I., Tutan, B., Nazl?, H., & Aksoy, M. (2017). Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?inin uyarlanması: T?p Fakültesi ö?rencileri için geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Gazi Medical Journal*, 29(1), 23-30.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ders-calisma-becerileri-ve-yaklasimi-olcegi-toad.pdf](#)

Ders Çal??ma Becerileri ve Yakla??m? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??ndan bu alanda

sunulamamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen referans kayna?a veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM